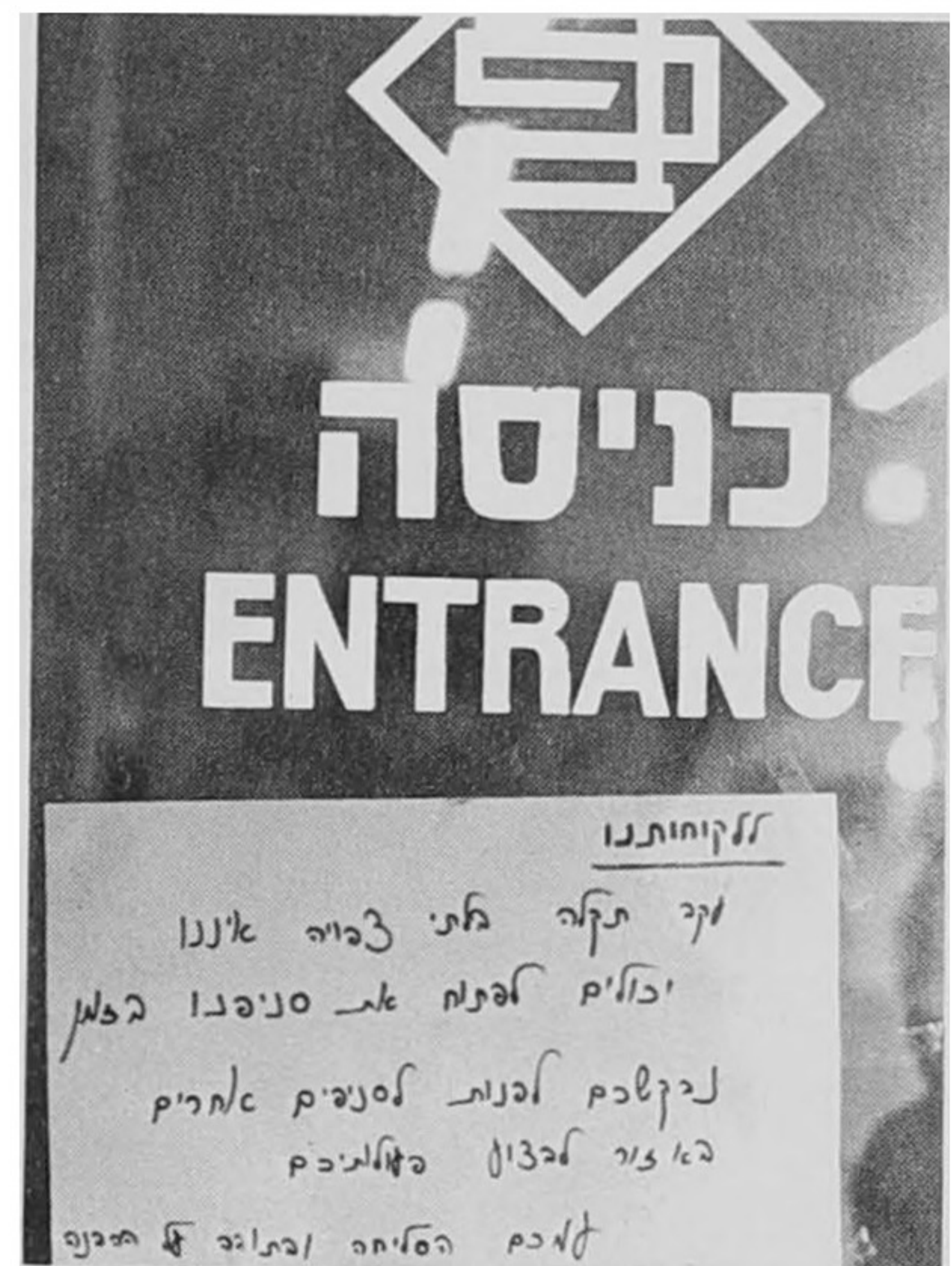

בעמידה

קח את הכסף – וברח

48 שעות לאחר גילוי השוד "הנועז והמתוח" כס', הסניף של בנק הפועלים ברח' המלך ג'ורג' בירושלים שוב לבש את פניו היומיומים. לא היתה שם הפגנה אלימה של בעלי כספות מרוקנות, לא היו שם מהומות דמים בין פקידים ללקוחות, איגודי צרכנים לא הבעירו צמיגים והתורים הארוכים לפני הכספרים נועדו רק לברר את גובה האוברדרפט ולא לסגור את החשבונות כאקט מחאה סימלי.

התקלה היתה בלתי-צפויה, הרגיע הסניף

כמה עיתונאים באו לצלם את החלון המפורסם ביותר במדינה, והשומר הישיש סימנטוב ניסה למנוע זאת מהם – ללא הצלחה מרובה. בשעות הצהריים הגיע לשם קצין משטרה בכיר, אך הוא רק הצטלם מול הסניף וחזר לקורטינה הלבנה שלו כלעומת שבא. סקרנים נכנסו לסניף עם עיתון ביד ובדקו את התרשים מעורר-הדימיון. רוב השיחות בבנק עסקו בשוד, והלקוחות לא הסתירו את קורת-רוחם: השודדים נראים בעיני בעלי האוברדרפט כרובי-הודים הגונבים מעשירים, אולי אף כדי לתת לעניים, מי יודע.

כמה מאות מטרים משם, בסניף הראשי של בנק-דיסקונט, ביקשו לקוחות לרדת לקומת הכסף פות: מותר להניח שהם העדיפו לרוקן אותן בטרם מישו (שודדים? מודעים?) יעשה זאת במקומם.

הומואים ב'שדמות'

בגיליון 90 של 'שדמות' התפרסמה רשימה של 'יוחאי', הומוסקסואל חבר-קיבוץ. וידויו התחיל במילים: "אני הומו וחבר קיבוץ. זו בעיה. זה לא הולך ביחד." 32 שנה לקח לו לומר את הדברים האלו. עוד 32 שנה, אולי, יקח לו להוסיף את שמו

דיווח נלהב מאוד

הביקור של יצחק רבין בארצות-הברית היה משב-רוח מרענן, לאחר המשקעים שהשאר פה עמיתו, שר התעשייה-והמיסחר אריאל שרון – כך מטלפן אלינו מקור ישראלי מאמריקה. לאחר הביקור השתעשעו כמה מעובדי משרד-החוץ כאן בהשוואות – השוואה בין רבין לקודמו במשרד-הביטחון, משה ארנס, והשוואה בין לאה ויצחק רבין, מודל '85, לבין כהונתם בשגרירות בווינג'טון בתחילת שנות ה-70.

אישי המימשל שאיתם נפגש רבין סיפרו לעוזריהם שסיפרו לישראלים שרבין התגלה להם כאישיות עניינית, בעלת כושר-ניתוח (עם נטיה כלשהי להאריך בדיבור) והבנה גיאופוליטית מרשימה. והעיקר, הוא שפוי. כל-כך שפוי, שתענוג לחלוק עליו. מצד שני, אמרו, האנגלית של ארנס היתה מלוטשת יותר.

באמת (אומר לנו המקור שלנו) לא נעים להודות בזה, אבל רשמו כאן לזכותו של רבין את נכונותו לקצץ בתקציב הביטחון. 'צדקה מתחילה בבית' הוא ביטוי מקודש כאן. רשמו גם לזכותו את העניין שהוא מגלה עכשיו בבעיות המשק והחברה הישראלית. בעבר נטה רבין להתרכז רק בבעיות חוץ וביטחון. הוא אמר פעם שהוא לא רוצה לדבר על משהו שאיננו שולט בו מכלי ראשון.

היום שולט רבין על התעשייה הביטחונית הישראלית, ראלית, שהיא מעצמה תעשייתית בקנה-מידה בינלאומי. הוא גם בעל קשרים נרחבים במימסד התעשייתי-ביטחוני האמריקני, שהוא השליט האמיתי במשק כאן. איש-עסקים ישראלי שמתעסק כאן הרבה בעידוד השקעות אומר, שהוא מצפה מרבין שימצא דרכים להגברת שיתוף-הפעולה בין התעשיות הביטחוניות בשתי המדינות; שיסגור עסקות עם מדינות אחרות, שלארצות-הברית ול-ישראל אין עניין לפעול בהן בגלוי; ושיביא כסף לפרוייקטים משותפים במחקר ופיתוח בתחום הצבאי.

בשנים שעברו מאז ששירתו כאן התרככו בני הזוג רבין לא מעט. אולי זה הגיל, ואולי שימחת השיבה המחודשת לאמריקה כחלק מהשילטון. רבין גילה אפילו, בארוחה לכמה עשרות אישים מצמרת המשק האמריקני, ניצוצות של חוש-הומור וגישה פילוסופית כלפי התפקיד שלו וכלפי עצמו. אמריקה היטיבה עם הרבינים כששירתו כאן. היא היטיבה איתם גם בביקור הנוכחי. עד כאן הדיווח הנלהב של המקור שלנו בניו-יורק.

המלא ואת שם הקיבוץ. יש עוד שניים כמוהו במשק, לפחות. זה שפיתה אותו בגיל 17, לו הוא מודה על 'ציאת מצרים', ובחור שני, שהיה כיתה מעליו. 'המבטים שלו', כותב יוחאי, 'מחפשים אותי כבר 20 שנה, כשאני נכנס לחדר האוכל והוא יושב לבד בשולחן עם ההורים ואינו מעיז להודות. הוא בחור טוב. מעמודי-התווך של המיפעל. בקיר בוץ לא מבינים למה הוא לא התחתן עד היום. בטוחים שהוא ביישן.'

כשיוחאי יוצא את הדלת בקיבוץ, הוא שם מסיכה. הוא חי בקיבוץ בתוך מחנק, רגש-אשמה ובושה. הוא מספר על חבר שהתאבד לפני ארבע שנים ועל רבים רבים שעוזבים.

חצי-שנה לאחר הוידויו של יוחאי, התפרסם בגיליון 92 של שדמות וידויו של דוד, הומוסקסואל. הוא כתב שאפשר לחיות בגלוי גם בחברה קטנה וסגורה כמו החברה הקיבוצית. אבל מה – לא קל. בקיבוץ מתייחסים לבעיית ההומוסקסואליות כאל נגע. בכל התנועה הקיבוצית רק שני הומוסקסואלים בשני קיבוצים לא מסתירים את נטיותיהם המיניות. הלחץ החברתי בקיבוץ הוא גדול מדי. דוד חושב שאולי הם פוחדים להעז ולבחון את יחסו של הקיבוץ אליהם.

להומו אין מקום להתייחד בו בתוך הקיבוץ: עשרות זוגות עיניים נעוצות בו בכל אשר יילך. בקיבוץ אין גנים-ציבוריים ואין ברים. אם הוא רוצה לבוא על סיפוקו – הוא צריך לצאת לעיר. אמנון ברזל, מרכז ועדת-החברה של התק"ם, אומר שבעיות כאלו לא הגיעו לדיון בוועדה, לכן אפשר להניח שאין תופעה כזו בקיבוץ. מדובר בבעיות אישיות נדירות. המימסד הקיבוצי מפחד שהאשמה תוטל על החינוך המשותף.

'האגודה לשמירה על זכויות הפרט' עורכת ערבי-שיחה בקיבוצים כדי ליצור אווירה סובלנית יותר לבעיות ההומואים וכדי לעזור לחברים ההומואים לצאת מהארון.

שמואל (שם-בדוי) סיפר לנו שבמיפגשים האלו הוא שומע חברים בקהל אומרים שהם בטוחים שהקיבוץ שלהם 'נקי מזה', וכי בחינוך המשותף זה לא יכול לקרות.

הד"ר מרדכי קאפמן, חבר קיבוץ העומד בראש השירותים הפסיכולוגיים של התנועה הקיבוצית בסמינר-הקיבוצים, תבע להפסיק את ערבי ההסברה של האגודה. הוא טען שהאגודה עושה עבודה 'מיסיונרית' בתוך הקיבוצים במטרה להרחיב את שורותיה. ד"ר קאפמן אומר שאם יש חברה שבה דווקא קיים שיעור נמוך של הומוסקסואלים מזה שנתי-דור, זה אך-ורק בתנועה הקיבוצית; כי בקיבוץ מגדלים ילדים בחברה משותפת לבנים ולבנות, ושני המינים מתמודדים עם הבעיות יחד בצורה טיבעית וחופשית, זאת בשעה שהומוסקסואלים גדלים בדרך-כלל בתא משפחתי שבו האמא היא דומיננטית ונשלל מהם הקשר עם ילדים בני גילם.

האגודה טוענת שיש עד 20 הומואים בכל קיבוץ. ד"ר קאפמן מעריך שיש בממוצע הומו אחד בכל קיבוץ. אחר-כך הוא מוסיף שאם יש הומו אחד בכל קיבוץ, אז כנראה צריך להיות עוד אחד.

מ